LIETUVOS LAZERIŲ ASOCIACIJA

DALYKAI: dailė, istorija

KLASĖS: 9-11 kl.

KOMPETENCIJOS:

- pažinimo kompetencija
- kultūrinė kompetencija

TIKSLAS

Supažindinti su lazerių technologijų panaudojimu meno kūrinių restauracijai, aptarti restauravimo etines dilemas.

SĄSAJA SU MOKOMUOJU DALYKU

Istorija: pasaulio kultūros paveldas ir jo apsauga: priežastys, objektai, tikslai;
Dailė: kadravimas, menų dokumentavimas.

RAKTAŽODŽIAI:

- restauravimas
- meno kūrinių valymas
- lazerinis skenavimas
- autorių teisės

GAIRĖS INTARPUI, TURINYS

Trukmė 5-15 min

Mokytojas trumpai pristato temą (2 min.) – kaip šiuolaikinės technologijos naudojamos išsaugoti meno kūrinius (vienas pažangiausių metodų – lazerinis skenavimas)

Pademonstruojama, kaip vyksta meno kūrinių restauravimas – lazerinis valymas (vaizdo medžiaga, šaltinis 1), kaip lazeriniai impulsai leidžia tiksliai išmatuoti paviršiaus struktūrą, atskleidžia po viršutiniu paviršiaus sluoksniu esančius kitus sluoksnius (vaizdo medžiaga, šaltiniai 2, 3). (5 min.)

Mokytojas užduoda **klausimus diskusijai** (porose arba visai klasei (3 min.)):

- Ką naujo lazerinis skenavimas gali atskleisti apie kūrinį restauravimo procese?
- Kaip manote, ar galima restauruoti visus meno kūrinius?

Mokytojas užduoda **klausimus diskusijai autentiškumo**, meno kūrinio interpretacijos ir autorių teisių **etikos temomis** (5 min.):

- Jei restauruotojas pašalina vėlesnius meno kūrinio sluoksnius – ar tai dar tas pats originalus kūrinys?
- Kas nusprendžia, kaip turi atrodyti „tikras“ meno kūrinys?
- Dilema: Restauruojant paveikslą buvo atrasta ankstesnė versija po viršutiniu sluoksniu. Kurį sluoksnį palikti? Mokytojas apibendrina diskusiją.

LIETUVOS LAZERIŲ ASOCIACIJA

KAIP SUŽINOSIU, KAD PAVYKO PASIEKTI TIKSLĄ?

- Mokiniai žinos apie lazerių technologijų panaudojimą meno kūrinių restauracijai, supras restauravimo etines dilemas, gebės argumentuoti savo poziciją diskusijoje.
- Supranta, kaip lazeriai naudojami mene.
- Moka atpažinti restauravimo etines dilemas.
- Geba argumentuoti savo poziciją trumpose diskusijose.

Reikalingi ištekliai / šaltiniai

Kompiuteris, vaizdo ekranas (projektorius), garso kolonėlė.

Vaizdo medžiagos šaltiniai:

- Lazerinis valymas: marmuro skulptūra (Harvard Art Museum, 2021) https://www.youtube.com/watch?v=RltLFLhV_Q8. Objektas: Pierced railing, Delhi, India, c. 1655. Marble. Harvard Art Museums/Arthur M. Sackler Museum, The Stuart Cary Welch Collection, Gift of Edith I. Welch in memory of Stuart Cary Welch, 2009.202.67: https://hvrd.art/o/190660
- Aukštosios technologijos meno restauravimui. Greitintuvo masių spektrometrija. (Euronews, 2013) https://www.youtube.com/watch?v=5vn-Bcj1lR8 .
- Lazerinė meno kūrinių analizė restauravimui (Duke University, 2012) https://www.youtube.com/watch?v=7iY-tRVUfrE
- Vaizdinė iliustracija: https://www.p-laser.com/solutions/the-technology#pid=1